

Středa 6. května 2009

Rovné zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné *I**

P6_TA(2009)0364

Legislativní usnesení Evropského parlamentu 6. května 2009 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné a o zrušení směrnice 86/613/EHS (KOM(2008)0636 – C6-0341/2008 – 2008/0192(COD))

(2010/C 212 E/44)

(Postup spolurozhodování: první čtení)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (KOM(2008)0636),
 - s ohledem na čl. 251 odst. 2 a čl. 141 odst. 3 Smlouvy o ES, v souladu s nimiž Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C6-0341/2008),
 - s ohledem na článek 51 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví a stanoviska Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a Výboru pro právní záležitosti (A6-0258/2009),
1. schvaluje pozměněný návrh Komise;
 2. vyzývá Komisi, aby věc opětovně postoupila Parlamentu, bude-li mít v úmyslu svůj návrh podstatně změnit nebo jej nahradit jiným textem;
 3. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě a Komisi.

Středa 6. května 2009

P6_TC1-COD(2008)0192

Postoj evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 6. května 2009 k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/.../ES o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné a o zrušení směrnice Rady 86/613/EHS

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 141 odst. 3 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ||,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Rady 86/613/EHS ze dne 11. prosince 1986 o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné, včetně oblasti zemědělství, a o ochraně v mateřství ⁽⁴⁾ zajišťuje v členských státech uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné nebo přispívající k výkonu takové činnosti. Pokud jde o samostatně výdělečně činné osoby a vypomáhající manžele nebo manželky, směrnice 86/613/EHS nebyla příliš účinná a její oblast působnosti by měla být znovu zvážena, protože k diskriminaci na základě pohlaví a obtěžování dochází také mimo oblasti práce odměňované platem. V zájmu srozumitelnosti by měla být směrnice 86/613/EHS nahrazena touto směrnicí.
- (2) Ve svém sdělení ze dne 1. března 2006 s názvem „Plán pro dosažení rovného postavení žen a mužů 2006-2010“ ⁽⁵⁾ Komise oznámila, že pro zlepšení řízení v oblasti rovného postavení žen a mužů přezkoumá stávající právní předpisy EU v oblasti rovného postavení žen a mužů, které nebyly v roce 2005 přepracovány, s cílem tyto předpisy případně aktualizovat, modernizovat a přepracovat. Směrnice 86/613/EHS nebyla přepracována.
- (3) Ve svých závěrech ze dne 5. a 6. prosince 2007 s názvem „Vyvážené úlohy žen a mužů v oblasti zaměstnanosti, růstu a sociální soudržnosti“ ⁽⁶⁾ Rada vyzvala Komisi, aby vzala v úvahu případnou potřebu revidovat směrnici || 86/613/EHS, aby byla zajištěna práva spojená s mateřstvím a otcovstvím samostatně výdělečně činných osob a jejich vypomáhajících manželů či manželek.
- (4) Evropský parlament pravidelně vyzval Komisi, aby přezkoumala směrnici 86/613/EHS, zejména pro **posílení ochrany mateřství samostatně výdělečně činných žen a zlepšení situace vypomáhajících manželů nebo manželek v zemědělství, řemeslné výrobě, obchodu, malých či středních podnicích a svobodných povoláních.**

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 24. března 2009 (doposud nezveřejněné v Úř. věst.).

⁽²⁾ Úř. věst. C, s. .

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 6. května 2009.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 359, 19.12.1986, s. 56.

⁽⁵⁾ KOM(2006)0092.

⁽⁶⁾ Dokument SOC 385.

Středa 6. května 2009

- (5) **Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 21. února 1997 o situaci manželů a manželek vypomáhajících osobám samostatně výdělečně činným⁽¹⁾ navrhl povinnou registraci vypomáhajících manželů a manželek, aby již nadále nebyli neviditelnými pracovníky, a povinnost členským státům umožnit vypomáhajícím manželům a manželkám účast v systémech zdravotního pojištění osob samostatně výdělečně činných pokrývajících nemoc, invaliditu a stáří.**
- (6) Ve svém sdělení s názvem „Obnovená sociální agenda: Příležitosti, přístup a solidarita v Evropě 21. století“⁽²⁾ Komise potvrdila potřebu učinit opatření s cílem řešit rozdíl mezi počtem žen a mužů v podnikání a zlepšit sladění soukromého a profesního života.
- (7) Existuje již řada právních nástrojů pro provádění zásady rovného zacházení, které zahrnují samostatné výdělečné činnosti, zejména směrnice Rady 79/7/EHS ze dne 19. prosince 1978 o postupném zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti sociálního zabezpečení⁽³⁾ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání (přepřacované znění)⁽⁴⁾. Tato směrnice by se tedy neměla vztahovat na oblasti, které jsou již zahrnuty v jiných směrnicích.
- (8) Tato směrnice by se měla vztahovat na samostatně výdělečně činné osoby a vypomáhající manžele nebo manželky, protože se obě tyto kategorie podílejí na podnikatelské činnosti.
- (9) **Vypomáhajícím manželům a manželkám je třeba zajistit jasně stanovené profesní postavení a stanovit jejich práva.**
- (10) Tato směrnice by se neměla vztahovat na záležitosti upravené jinými směrnicemi, kterými se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami, zejména směrnicí Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování⁽⁵⁾. Zejména článek 5 směrnice 2004/113/ES týkající se pojištění a souvisejících finančních služeb zůstává použitelný.
- (11) Aby se zamezilo diskriminaci na základě pohlaví, měla by se tato směrnice vztahovat na přímou i nepřímou diskriminaci. Obtěžování a sexuální obtěžování by mělo být považováno za diskriminaci, a proto by mělo být zakázáno.
- (12) Členské státy mohou podle čl. 141 odst. 4 Smlouvy zachovat nebo zavést opatření poskytující zvláštní výhody pro usnadnění samostatné výdělečné činnosti méně zastoupeného pohlaví nebo pro předcházení či vyrovnávání nevýhod v profesní kariéře. V zásadě by **tato opatření v podobě pozitivních akcí**, zaměřená na dosažení rovnosti v praxi, neměla být považována za porušení právní zásady rovného zacházení pro ženy a muže.
- (13) V oblasti samostatné výdělečné činnosti uplatňování zásady rovného zacházení znamená, že nesmí docházet k žádné diskriminaci ve vztahu k založení, **řízení**, vybavení nebo rozšíření podniku či jakékoli jiné formy samostatné výdělečné činnosti.
- (14) Je nezbytné zajistit, aby nedocházelo k žádné diskriminaci na základě manželského nebo rodinného stavu, pokud jde o podmínky pro založení společnosti mezi manželem a manželkou nebo **mezi registrovanými partnery**, jsou-li uznáni podle vnitrostátních právních předpisů. **Pro účely této směrnice by výrazy „manželský stav“ a „rodinný podnik“ měly být vykládány s ohledem na uznávání registrovaného partnerství v příslušných rozsudcích Soudního dvora Evropských společností.**

⁽¹⁾ Úř. věst. C 85, 17.3.1997, s. 186.

⁽²⁾ KOM(2008)0412.

⁽³⁾ Úř. věst. L 6, 10.1.1979, s. 24.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 204, 26.7.2006, s. 23.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 373, 21.12.2004, s. 37.

Středa 6. května 2009

- (15) Z hlediska jejich přínosu k rodinnému podniku by měli mít vypomáhající manželé nebo manželky ■ nárok na alespoň rovnocennou úroveň ochrany, jakou mají samostatně výdělečně činné osoby, a to za stejných podmínek, jaké se vztahují na samostatně výdělečně činné osoby ■. Členské státy by měly přijmout nezbytná opatření pro umožnění této volby. V každém případě **by** úroveň ochrany ■ vypomáhajícího manžela nebo manželky **měla** být úměrná míře **jejich** účasti na činnostech **samostatně výdělečně činné osoby v rodinném podniku**.
- (16) Hospodářská a fyzická zranitelnost těhotných samostatně výdělečně činných žen a vypomáhajících manželek vyžaduje, aby jim bylo přiznáno právo na mateřskou dovolenou, přičemž část z ní by měla být považována za povinnou. Členskými státy je ponechána pravomoc stanovit úroveň příspěvků a všechna ujednání týkající se dávek a plateb za předpokladu, že budou dodrženy minimální požadavky této směrnice. Aby byla zohledněna specifická situace samostatně výdělečně činných žen a vypomáhajících manželek, měly by mít možnost se rozhodnout, zda mateřskou dovolenou budou nebo nebudou čerpat.
- (17) Pro zohlednění specifčnosti samostatných výdělečných činností by měly mít samostatně výdělečně činné ženy a vypomáhající manželky možnost volby, pokud je to možné, mezi peněžitou dávkou a dočasnou náhradou v průběhu mateřské dovolené.
- (18) Zvýšení účinnosti a efektivity systémů sociálního zabezpečení, zejména prostřednictvím lepších stimulů, lepší správy a hodnocení a určování priorit výdajových programů, se stalo zásadním pro zajištění dlouhodobé finanční udržitelnosti evropských sociálních modelů. ■
- (19) Osoby, které byly vystaveny diskriminaci na základě pohlaví, by měly mít odpovídající prostředky právní ochrany. Pro zajištění účinnější ochrany by sdružení, organizace a jiné právnické osoby měly být zmocněny účastnit se, za podmínek stanovených členskými státy, řízení jménem oběti nebo na její podporu, aniž jsou dotčeny vnitrostátní procesní předpisy týkající se zastupování a obhajoby před soudy.
- (20) Ochrana **osob samostatně výdělečně činných a vypomáhajících manželů a manželek** před diskriminací na základě pohlaví by měla být posílena existencí jednoho **subjektu** v každém členském státě, jež by byl příslušný pro analýzu souvisejících problémů, prozkoumání možných řešení a pro poskytování praktické pomoci obětem. ■
- (21) *Jelikož cíle této směrnice, totiž zajištění společné vysoké úrovně ochrany před diskriminací ve všech členských státech, nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států a proto může jej být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice ■ rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.*

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tato směrnice stanoví rámec, na jehož základě má být v členských státech provedena zásada rovného zacházení pro muže a ženy, kteří jsou samostatně výdělečně činní nebo kteří přispívají k výkonu této činnosti, z hledisek, která nejsou zahrnuta do směrnic 2006/54/ES a 79/7/EHS.
2. Tato směrnice se vztahuje na samostatně výdělečně činné osoby a vypomáhající manžele nebo manželky.
3. Na provádění zásady rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování se i nadále vztahuje směrnice 2004/113/ES.

Středa 6. května 2009

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- a) „samostatně výdělečně činnými osobami“ || všechny osoby, které vykonávají výdělečnou činnost na vlastní účet za podmínek stanovených vnitrostátními právními předpisy, včetně soukromých zemědělců, osob vykonávajících svobodná povolání, **řemeslníků, obchodníků, a v rámci malých a středních podniků;**
- b) „vypomáhajícími manželi nebo manželkami“ || manželé nebo manželky nebo *registrovaní* partneři samostatně výdělečně činných osob, pokud jsou uznáni podle vnitrostátních právních předpisů, kteří nejsou zaměstnanci ani obchodními partnery a kteří se za podmínek stanovených vnitrostátními právními předpisy obvykle podílejí na činnosti samostatně výdělečně činné osoby a vykonávají stejné nebo pomocné úkoly;
- c) „přímou diskriminací“ || *situace*, v níž se s jednou osobou zachází z důvodů jejího pohlaví méně příznivě, než se zachází nebo zacházelo nebo by se zacházelo s jinou osobou ve srovnatelné situaci;
- d) „nepřímou diskriminací“ || *situace*, v níž zdánlivě *neutrální* ustanovení, *kritérium* nebo *zvyklost* znevýhodňuje osoby jednoho pohlaví v porovnání s osobami druhého pohlaví, ledaže takové ustanovení, kritérium nebo zvyklost jsou objektivně odůvodněny legitimním cílem a prostředky k dosažení uvedeného cíle jsou přiměřené a nezbytné;
- e) „obtěžováním“ || *situace*, v níž *dochází* k nežádoucímu chování souvisejícímu s pohlavím osoby, které má za účel nebo za následek narušení důstojnosti osoby a vytvoření zastrašující, nepřátelské, ponižující, pokořující nebo urážlivé atmosféry;
- f) „sexuální obtěžováním“ || *situace*, v níž *dochází* k jakékoli formě nežádoucího chování sexuální povahy, vyjádřeného verbální, neverbální nebo fyzickou formou, které má za účel nebo za následek narušení důstojnosti osoby, a zejména vytvoření zastrašující, nepřátelské, ponižující, pokořující nebo urážlivé atmosféry.

Článek 3

Rodinné podniky

Členské státy zajistí, aby nedocházelo k žádné diskriminaci na základě manželského nebo rodinného stavu, pokud jde o podmínky pro založení společnosti mezi manželi a mezi registrovanými partnery, pokud jsou uznáni vnitrostátními právními předpisy. Každá společnost, kterou společně zřídili manželé nebo registrovaní partneři uznáni podle vnitrostátních právních předpisů, je považována za „rodinný podnik“. Registrovaná partnerství se uznávají na základě příslušných rozsudků Soudního dvora Evropských společenství.

Článek 4

Zásada rovného zacházení

1. Zásadou rovného zacházení se rozumí, že nedochází k žádné diskriminaci na základě pohlaví, buď přímo nebo nepřímo, zejména s ohledem na manželský nebo rodinný stav, zejména pokud jde o založení, **řízení**, vybavení nebo rozšíření podniku nebo zahájení nebo rozšíření jakékoli jiné formy samostatné výdělečné činnosti.
2. Obtěžování a sexuální obtěžování se považuje za diskriminaci na základě pohlaví, a proto je zakázáno. Odmítnutí takového chování dotyčnou osobou nebo podvolení se mu není možno použít jako základ pro rozhodnutí dotýkající se uvedené osoby.
3. Navádění k diskriminaci osob na základě pohlaví se považuje za diskriminaci.

Středa 6. května 2009

Článek 5

Pozitivní opatření

Pro zajištění plné rovnosti mužů a žen v praxi nebrání zásada rovného zacházení žádnému členskému státu zachovávat nebo přijímat zvláštní opatření pro předcházení znevýhodněním souvisejícím s pohlavím nebo pro jejich vyrovnání, **například s cílem podporovat podnikatelskou činnost žen.**

Článek 6

Založení společnosti

Aniž jsou dotčeny zvláštní podmínky pro přístup k některým činnostem, které se vztahují stejným způsobem na obě pohlaví, přijmou členské státy nezbytná opatření pro zajištění toho, aby podmínky pro založení společnosti mezi manželi nebo **mezi registrovanými partnery**, pokud jsou uznáni podle vnitrostátních právních předpisů, nebyly více omezující než podmínky pro založení společnosti s jinými osobami.

Článek 7

Sociální ochrana pro vypomáhající manžele nebo manželky a registrované partnery nebo partnerky

Členské státy přijmou nezbytná opatření pro zajištění toho, aby vypomáhající manželé nebo manželky **a registrovaní partneři nebo partnerky měli** alespoň rovnocennou úroveň ochrany, jakou mají samostatně výdělečně činné osoby, a to za stejných podmínek, které se vztahují na samostatně výdělečně činné osoby. **Není-li toto rozšíření sociálních výhod povinně stanoveno právními předpisy daného členského státu, bude provedeno na žádost vypomáhajícího manžela či manželky nebo registrovaného partnera či partnerky.**

Tato opatření zaručují vypomáhajícím manželům a manželkám nezávislé začlenění do stávajících systémů sociálního zabezpečení pro osoby samostatně výdělečně činné, pokrývajících nemoc, invaliditu a stáří, pokud do těchto systémů přispívají stejně jako osoby samostatně výdělečně činné, i kdyby se jejich příspěvky měly vypočítávat paušálně.

Sociální příspěvky vypomáhajících manželů a manželek by měly být odečitatelné z daní jakožto provozní náklady, stejně jako odměna reálně vyplacená manželovi nebo manželce, s dvojitou podmínkou: služby byly řádně poskytnuty a jde o běžnou odměnu za takové služby.

Článek 8

Mateřská dovolená

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření pro zajištění toho, aby samostatně výdělečně činné ženy a vypomáhající manželky měly nárok na dobu mateřské dovolené **odpovídající jejich specifickým potřebám. Měly by mít možnost si délku mateřské dovolené zvolit, její celková délka ovšem nesmí přesáhnout délku stanovenou** ve směrnici Rady 92/85/EHS ⁽¹⁾.

2. Aby osoby uvedené v odstavci 1 mohly vykonávat svá práva, jak jsou uznána v tomto článku, přijmou členské státy opatření pro zajištění toho, aby tyto osoby obdržely v průběhu své mateřské dovolené přiměřenou peněžitou dávku.

3. Peněžitá dávka uvedená v odstavci 2 se považuje za přiměřenou, pokud zaručuje příjem alespoň rovnocenný tomu, který by dotčená osoba dostávala v případě přerušení jejich činností z důvodů souvisejících s jejím zdravotním stavem nebo, pokud toto není použitelné, jakékoliv rovnocenné peněžitě dáve stanovené vnitrostátními právními předpisy, podléhající případnému stropu stanovenému vnitrostátními právními předpisy, **pokud tento strop nevede k diskriminaci.**

(1) OJ L 348, 28.11.1992, p. 1.

Středa 6. května 2009

4. Členské státy přijmou nezbytná opatření pro zajištění toho, aby samostatně výdělečně činné ženy a vypomáhající manželky měly **kromě** peněžité dávky uvedené v odstavci 2 přístup ke službám poskytujícím dočasnou náhradu nebo k jakýmkoli stávajícím vnitrostátním sociálním službám ■.

Článek 9

Uznávání práce vypomáhajících manželů a manželek

Členské státy se zavazují ověřit, za jakých podmínek je možné podporovat uznávání práce vykonávané vypomáhajícími manželi a manželkami, a na základě tohoto výzkumu ověřit veškeré vhodné iniciativy na podporu tohoto uznávání.

Článek 10

Ochrana práv

1. Členské státy zajistí, aby byla **účinná** soudní nebo správní řízení, včetně, považují-li to členské státy za vhodné, dohodovacích řízení, určená k vymáhání plnění povinností podle této směrnice, dostupná všem osobám, které se domnívají, že utrpěly ztrátu nebo škodu nedodržováním zásady rovného zacházení, a to i pokud vztahy, ve kterých mělo dojít k diskriminaci, již skončily.
2. Členské státy zajistí, aby se sdružení, organizace a jiné právnické osoby, které mají v souladu s kritérii stanovenými jejich vnitrostátními právními předpisy oprávněný zájem na zajištění dodržování této směrnice, mohly se souhlasem žalobce jeho jménem nebo na jeho podporu jednat v jakéhokoli soudním nebo správním řízení určeném pro vymáhání plnění povinností podle této směrnice.
3. Odstavci 1 a 2 nejsou dotčeny vnitrostátní předpisy týkající se lhůt pro podávání žalob v případě zásady rovného zacházení.

Článek 11

Náhrada nebo vyrovnání

Členské státy zavedou do svého právního řádu nezbytná opatření pro zajištění skutečné a účinné náhrady nebo vyrovnání ztráty nebo škody, jak stanoví členské státy, kterou utrpěla osoba v důsledku diskriminace ve smyslu této směrnice, přičemž tato náhrada nebo vyrovnání musí být odrazující a přiměřené utrpěné ztrátě nebo škodě. Taková náhrada nebo vyrovnání nesmí být omezeny předem stanovenou horní hranicí.

Článek 12

Subjekty pro rovné zacházení

1. Členské státy určí ■ **subjekt pověřený** podporou, rozbořem, sledováním a prosazováním rovného zacházení se všemi osobami bez diskriminace na základě pohlaví a přijmou nezbytná opatření. *Tento subjekt může být součástí orgánů odpovědných za ochranu lidských práv nebo ochranu práv osob na vnitrostátní úrovni nebo provádění zásady rovného zacházení.*
2. Členské státy zajistí, aby **subjekt uvedený** v odstavci 1 **měl za úkol**:
 - a) poskytování nezávislé pomoci obětem diskriminace při podávání stížností na diskriminaci, aniž jsou dotčena práva obětí a sdružení, organizací a jiných právnických osob uvedených v čl. 10 odst. 2;
 - b) provádění nezávislých studií týkajících se diskriminace;

Středa 6. května 2009

- c) zveřejňování nezávislých zpráv a vydávání doporučení k jakékoli otázce související s touto diskriminací;
- d) *vyměňovat si na příslušné úrovni dostupné informace s partnerskými evropskými subjekty, jako je Evropský institut pro rovnost žen a mužů.*

Článek 13

Začleňování problematiky rovnosti žen a mužů do různých politik

Členské státy berou aktivně v úvahu cíl rovnosti žen a mužů při vypracovávání a provádění právních a správních předpisů, politik a činností v oblastech uvedených v této směrnici.

Článek 14

Šíření informací

Členské státy zajistí, aby o ustanoveních přijatých podle této směrnice spolu s příslušnými ustanoveními, která jsou již platná, byly informovány dotčené osoby všemi vhodnými prostředky, **včetně internetu**, a na celém území.

Článek 15

Úroveň ochrany

Provádění této směrnice nesmí za žádných okolností představovat důvod pro snížení úrovně ochrany před diskriminací již poskytované členskými státy v oblastech, na které se vztahuje tato směrnice.

Článek 16

Zprávy

1. Členské státy sdělí Komisi veškeré dostupné informace týkající se uplatňování této směrnice do... (*).

Komise vypracuje souhrnnou zprávu pro předložení Evropskému parlamentu a Radě nejpozději do ... (**). Bude-li to vhodné, budou ke zprávě připojeny návrhy na změnu této směrnice.

2. Zpráva Komise přihlédně k názorům zúčastněných stran.

Článek 17

Přezkum

Do... (*) Komise přezkoumá uplatňování této směrnice a případně navrhne změny, které uzná za nutné.**

(*) **čtyři roky** po přijetí této směrnice.

(**) **pět let** po přijetí této směrnice.

(***) **šest let** po přijetí této směrnice.

Středa 6. května 2009

Článek 18

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do ... (*). Neprodleně sdělí Komisi jejich znění a srovnávací tabulku mezi těmito předpisy a touto směrnicí.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. **Pokud to specifické obtíže odůvodňují**, může být lhůta pro splnění požadavků této směrnice uvedena v odst. 1 prodloužena o ... (**).

3. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 19

Minimální požadavky

Členské státy mohou zavést či zachovat ustanovení, která jsou příznivější z hlediska ochrany zásady rovného zacházení oproti ustanovením této směrnice.

Článek 20

Zrušení

S účinkem od ... (*) se zrušuje směrnice 86/613/EHS.

Článek 21

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Článek 22

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

V || dne

Za Evropský parlament
předseda *nebo* předsedkyně

Za Radu
předseda *nebo* předsedkyně

(*) dva roky po přijetí této směrnice.

(**) tři roky po přijetí této směrnice.